

УДК 746.4 - 055.2 : 75.051] (510) : 7.04
DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/80-2-20>

Ван ЧОНГ,
orcid.org/0000-0002-8990-4043

аспірант
Харківської державної академії дизайну та мистецтв
(Харків, Україна) 86520875@qq.com

ПОВСЯКДЕННИЙ ЖІНОЧИЙ КОСТЮМ В СУЧАСНОМУ КИТАЙСЬКОМУ СТАНКОВОМУ ЖИВОПИСІ

Сучасна репрезентація китайського жіночого костюма в китайському живописі не є досі розповсюдженою темою для наукового дослідження. Актуальність обраної наукової проблеми зумовлена розповсюдженням повсякденного жіночого костюму в сучасному Китаю та появою станкових картин, які його репрезентують в образотворчому мистецтві нашої країни. Метою статті є аналіз художньо-образних рішень, за допомогою яких сучасні китайські художники станкового живопису репрезентують повсякденний жіночий одяг. Методологія дослідження базується на використанні мистецтвознавчого аналізу композиційних та колористичних рішень, зображальних прийомів, які репрезентують повсякденний жіночий одяг в сучасному станковому живописі. В статті використовуються як загальнонаукові методи аналізу, так і методи формально-композиційного та формально-колористичного аналізу станкових китайських картин. Вперше на матеріалі живописного доробку сучасних китайських художників Чен Яннінга, Лю Яожєня, Вана Хунцзяня, Пана Цзяцзюня, Сяо Мана та інших визначені художні особливості репрезентації в станковому живописі Китаю повсякденного жіночого костюму. В статті досліджені композиційні рішення репрезентації повсякденного жіночого костюму, колористичні рішення в станкових картинах. Охарактеризовані як соціокультурні, так і суто мистецькі фактори, які зумовили інтерес сучасних китайських художників станкового живопису до повсякденного жіночого костюму. Доведено, що повсякденний жіночий костюм в сучасному китайському живописі став певним соціокультурним маркером зростаючого місця жінки в реформуванні Китаю. Доведено, що використання новітніх зображальних прийомів в станковому живописі Китаю збагатило палітру образотворчих репрезентацій повсякденного жіночого костюму. Результати, отримані в дослідженні, можуть бути використані у якості джерела для підготовки навчальних матеріалів в мистецькій фаховій освіті. Стаття адресована фахівцям з китайської культури та образотворчого мистецтва, студентам та аспірантам.

Ключові слова: Китай, сучасне образотворче мистецтво, станковий живопис, жіночий костюм, повсякденність, художньо-образні рішення.

Wang CHONG,
orcid.org/0000-0002-8990-4043

Postgraduate
Kharkiv State Academy of Design and Arts
(Kharkiv, Ukraine) 86520875@qq.com

EVERYDAY WOMEN'S SUIT IN THE MODERN CHINESE EASEL PAINTING

The modern representation of Chinese women's costume in Chinese painting is not yet a widespread topic for scientific research. The relevance of the selected scientific problem is determined by the spread of everyday women's costume in modern China and the appearance of easel paintings that represent it in the fine arts of our country. The purpose of the article is to analyze the artistic solutions with which modern Chinese artists of easel painting represent everyday women's clothing. The research methodology is based on the use of art analysis of compositional and coloristic solutions, pictorial techniques that represent everyday women's clothing in modern easel painting. The article uses both general scientific methods of analysis and methods of formal-compositional and formal-coloristic analysis of easel Chinese paintings. For the first time, the artistic features of the representation of everyday women's costume in Chinese easel painting are determined on the basis of the paintings of modern Chinese artists Chen Yanning, Liu Yaozhen, Wang Hongjian, Mr. Jiajun Xiao Man and others. The article examines the compositional solutions of the representation of everyday women's costume, color solutions in easel paintings. Both sociocultural and purely artistic factors are characterized, which determined the interest of modern Chinese artists of easel painting in everyday women's costume. It is proved that everyday women's costume in modern Chinese painting has become a certain socio-cultural marker of the growing place of women in the reformation of China. It has been proven that the use of the latest pictorial techniques in Chinese easel painting has enriched the palette of pictorial representations of everyday women's costume. The results obtained in the study can be used as a source for the preparation of educational materials in art vocational education. The article is addressed to specialists in Chinese culture and fine arts, students and postgraduates.

Key words: China, modern fine art, easel painting, women's costume, everyday life, artistic solutions.

Постановка проблеми. Сьогоднішня культура повсякденності у Китаї характеризується високим рівнем використання технологій, впливом західної культури та моди, змінами способу життя при швидкому зростанні міст, збільшенням інтересу до здорового способу життя, фітнесу та екологічних проблем тощо. Висока конкуренція в освіті та на ринку праці впливає на психологічний стан жителів Китаю та їх стиль життя. Сьогодні жінки в Китаї все частіше здобувають вищу освіту і займають в нашій країні керівні позиції. Рівень освіченості жінок став порівнянний з чоловіками, і вони беруть активну участь у різних галузях, включаючи технології, бізнес та науку. Але, незважаючи на прогрес у кар'єрі, традиційні очікування щодо ролі жінки у сім'ї все ще мають вагу. Багато жінок стикаються з тиском поєднувати професійну діяльність з обов'язками по дому та вихованню дітей. Зараз в Китаї жінки починають активніше виступати за свої права, привертаючи увагу до проблем, таких як насильство, дискримінація та нерівність у зарплаті. У кіно, літературі та інших видах мистецтва зображення жінок змінюється. Не виключенням стає і сучасний станковий живопис, в якому репрезентується життя китайки, її оточення. Актуальною стає і проблема мистецтвознавчого осмислення репрезентації повсякденного жіночого костюму сучасної китайської жінки в станковому живописі нашої країни.

Аналіз досліджень надає підстави вважати, що, з одного боку, існує доволі великий масив наукової та популярної літератури, який досліджує «жіноче питання» в культурі сучасного Китаю, втім виявляється, що досліджень проблем репрезентації жіночого костюму в сучасному станковому живописі вкрай мало. Умовно, наукову літературу китайською мовою, присвячену проблемі репрезентації жіночого костюму в сучасному станковому живописі можна поділити на наступні групи: перша – публікації, в яких досліджується контекст існування повсякденного жіночого костюму в житті сучасної китайки. Серед публікацій цієї групи можна виділити книгу Лю Сінь «Фемінізм і китайське суспільство», в якій одним з аспектів є вплив фемінізму на суспільні норми. Лю Сінь аналізує, як феміністські ідеї змінили сприйняття гендерних ролей та норм у китайському суспільстві, включаючи боротьбу за права жінок (刘欣, 2016). Ван Лін в своїй збірці аналізує повсякденність китайок, про яку вони розповідають самі (王琳, 2019), а Чжоу Цзюнь (周, 2021) звертає увагу на участь жінок у політиці на різних рівнях, від місцевих виборів до національного управління, на та подоланні гендерної дискримінації у професійній

сфері. В дослідженні «Китайські жінки: Історія та сучасність» 2018 р. Чжан Мей (梅, 2018) аналізуються традиційні гендерні ролі в китайському суспільстві, включаючи очікування, пов'язані зі шлюбом, сім'єю та роботою, і як ці ролі змінювалися з часом, обговорюється вплив культури та медіа на сприйняття жінок у суспільстві, включаючи репрезентацію жінок у кіно, літературі та інших видах мистецтва.

Друга група публікацій, дотичних до нашої теми, – публікації, присвячені жіночій темі у станковому живописі сучасного Китаю. Ці роботи досліджують різні аспекти жіночого досвіду, зображення жінок та феміністські підходи в мистецтві, зокрема в образотворчому. Так, Ху Сяо (瑾, 2014) в дослідженні «Жінки-художники та сучасне китайське мистецтво» досліджує роль жінок-художниць у сучасному китайському мистецтві. Книга порушує питання про роль жінок у китайському суспільстві та мистецтві, а також про стереотипи та перешкоди, з якими вони стикаються. Лі Чжень «Жіноче тіло та художнє вираження» (李真, 2018) фокусується на тому, як жіноче тіло представляється у сучасному мистецтві, аналізуючи роботи художниць та його інтерпретацію жіночності. Автор аналізує роботи різних художниць, досліджуючи їх інтерпретацію жіночності та ролі жіночого тіла у контексті культурних та соціальних змін. Книги «Сучасне китайське мистецтво через призму жіночого погляду» Сунь Хуей (孙辉, 2020), «Мистецтво та гендер: Жіноче мистецтво в сучасному Китаї» Ян Мей (梅, 2021) теж розглядають взаємозв'язки між змінною ролі сучасної китайки та репрезентацією цих змін у мистецтві.

Третя група публікацій, які розглядалися, присвячена дослідженню китайського жіночого костюму в різних аспектах – історичному, як у книгах Цзянь Ліня (姜琳, 2015), Ван Сюе (王雪, 2020), Чень Вея (陈伟, 2020) та інших, в сучасному контексті – цікаве дослідження Чжана Ліня (张琳, 2021), в якому розглядаються зміни у сприйнятті та використанні повсякденного одягу в сучасному китайському суспільстві. До речі, в цьому дослідженні присутні спостереження щодо того, як повсякденний жіночий одяг зображується у китайському живописі, включаючи приклади відомих творів. Незважаючи на цінність цього дослідження, в ньому бракує аналізу репрезентації жіночого одягу в китайському сучасному станковому живописі.

Остання, четверта група публікацій безпосередньо стосується проблеми, яка розглядається в статті. Ця група доволі малочисельна. Це дослі-

дження жіночих образів та одягу в живописі в книзі написаної Юй Мей (于梅, 2022), в якому розглядається, як соціальні умови та культурні традиції впливали на вибір одягу та його зображення в живописі та обговорюється, яким чином сучасні художниці інтерпретують традиційні жіночі образи та костюми у своїх роботах. Також це книга «Жіночий повсякденний одяг через призму живопису» Лі Хун (李虹, 2020), в якій аналізується зображення жіночого повсякденного одягу у китайському живописі протягом століть. Перераховані автори, аналізуючи репрезентацію жіночих образів та одягу в живописі не заглиблюються в деталізацію такої репрезентації в сучасному станковому живописі образотворчого мистецтва Китаю. Тут можна згадати цікаву україномовну дисертаційну роботу Гена Чжижуна «Жіночий портрет у китайському живописі ХХ – початку ХХІ ст.: образно-стильова еволюція», зроблену під керівництвом проф. Є.Котляра (Чжижун, 2019) та публікації автора цієї статті (Ван Чонг, 2022; Alforova Z, Wang Chong, 2022; Чонг, В., Алфьорова, 2023; Ван Чонг, 2024). Ліквідації цієї лакуни в мистецтвознавчому дискурсі і присвячена стаття. *Метою статті* є аналіз художньо-образних рішень, за допомогою яких сучасні китайські художники станкового живопису репрезентують повсякденний жіночий одяг. *Методологія дослідження* базується на використанні мистецтвознавчого аналізу композиційних та колористичних рішень, зображальних прийомів, які репрезентують повсякденний жіночий одяг в сучасному станковому живописі. В статті використовуються як загальнонаукові методи аналізу, так і методи формально-композиційного та формально-колористичного аналізу станкових китайських картин.

Виклад основного матеріалу. Повсякденна культура Китаю – це динамічне та багатопланове явище, яке відображає синтез давніх традицій та сучасних віянь. Технології, глобалізація та урбанізація змінили повсякденні практики, проте повага до культурної спадщини, сімейних цінностей та традицій продовжує відігравати свою роль у житті китайського суспільства. Лю Сін в своїй книзі вказує на те, що глобалізація докорінно змінила статус сучасних китайок (刘欣, 2016). Це явище включає повсякденні звички, звичаї, естетичні уподобання, спілкування і взаємодія людей у різноманітних формах життя, таких як побут, робота, дозвілля, харчування, одяг. Чжан Линь (张琳, 2021) зазначає, що уніфікація одягу, певних побутових звичок в китайській повсякденній культурі – це вплив глобальних тенденцій, які відчув Китай з останньої чверті ХХ ст.

Китайська мода у повсякденному житті поєднує у собі традиційні елементи із сучасними тен-

денціями. На вулицях великих міст можна зустріти людей, одягнених в західний одяг світових брендів, але також зберігається інтерес до традиційного одягу, особливо під час свят, таких як китайський Новий рік. В останні роки з'явився рух за повернення до ханьфа – консервативних костюмів династії Хань, які символізують повагу до традицій країни. У повсякденній культурі Китаю велике значення мають колективізм та сімейні цінності. Сім'я, як і раніше, є центральним елементом соціальної структури, особливо в умовах нестабільності. Але молоді китайки, особливо у великих містах, дедалі більше дотримуються індивідуалістичних поглядів.

Сучасні китайські художники станкового живопису намагаються віддзеркалити соціальні зміни та зміни в повсякденному жіночому костюмі китайок, враховуючи певний соціокультурний контекст, який формує культура повсякденності нашої країни. Повсякденний сучасний китайський одяг є сумішшю традиційних елементів і сучасних світових модних тенденцій. Завдяки впливу глобалізації, урбанізації та соціальних змін, гардероб китайок став, з одного боку, дуже різноманітним та адаптованим до різних життєвих ситуацій, чи то робота, навчання, дозвілля чи відпочинок, а, з іншого, – доволі уніфікованим. Повсякденний жіночий костюм для роботи залишається суто функціональним.

Дослідниця Лі Хун підкреслює зв'язок між мистецтвом та соціальним статусом жінок, який активно змінюється після реформ 1980-х рр. (李虹, 2020), і творчість Чена Яннінга це повністю підтверджує. Чен Яннінг – китайський художник, відомий своїм внеском у реалістичний станковий живопис нашої країни. Його роботи, що поєднують у собі західні та китайські традиції живопису, свідчать про його професійну підготовку як у Китаї, так і за кордоном. Мотиви соціалістичного реалізму ще проглядають в станковому живописі цього художника у 1970-і рр., коли активно він створював портрети, тематичні картини. Серед цих картин є відома картина «Нові ліки в рибальському порту», емоційно життєрадісна, яка змальовує новий статус робітниці-китайки. Робочий одяг центрального персонажа цієї станкової картини – проста блузка та спідниця, поверх яких надягнений робочий чорних фартух. Медична сумка за плечима та медичне відро у руках цієї дівчини свідчить про її професію. Жіночий костюм, в який вдягає художник свою модель, є настільки простим, що не відволікає увагу глядача від загальної композиції картини. Фігура моделі, її юність, її молоде обличчя фокусують увагу глядача. Втім, і

такий простий одяг є важливою характеристикою моделі. Дівчина стоїть в порту босоніж, як портові робітники за її спиною. Ми бачимо чи то балки палуби, що то сход, на які ступає дівчина-медик. Гімн молодості та праці – таке враження справляє ця картина Чена Яннінга (Іл. 1).



Іл. 1. «Нові ліки в рибальському порту»,
Чен Яннінг, 1972–1974 рр.

Основна риса стилю Чена Яннінга – детальна та правдоподібна промальовка, майже фотографічна точність, з якою художник малює риси обличчя, фактуру тканини та найдрібніші деталі фону. Особливо це помітно на портретах, які він створив після переїзду до США. За кордоном художник освоїв техніку, яка називається класичним західним реалізмом, і був натхненний такими художниками, як Джон Сінгер Сарджент і Томас Гейнсборо. Цей стиль відрізнявся більшою витонченістю та вишуканістю, ніж його ранні роботи в Китаї.



Іл. 2. «Срібні квіти», Лю Яожень, 1974 рік.

Лю Яожень – це художник, який вдало поєднує традиції китайського живопису із сучасними темами



Іл. 3. «Я «Хайян»», Пан Цзяцзюнь, 1972 р.

та техніками. Його роботи розкривають гармонію між минулим та сьогоденням, досліджуючи зміст культурної ідентичності та місце Китаю в сучасному світі. І хоч Лю Яожень працює переважно з тушшю та аквареллю, використовуючи класичні китайські техніки, але сьогодні він вносить сучасні елементи, такі як абстракція та мінімалізм. Це надає його роботам унікального та новаторського характеру. Втім його станкова картина «Срібні квіти» 1974 року написана олією на полотні і зроблена ще в дусі соціалістичного реалізму (Іл. 2). Дівчата-сталевари, які знаходяться на висоті і зображені художником з нижнього ракурсу, одягнені в жорсткі робочі комбінезони. В руках дівчат – прикмети їх нежіночої професії – сталеварні маски. Тлом цього живописного твору є корпус величезного корабля, символ зростаючої могутності нового Китаю. Нежіночий одяг моделей Лю Яожена знову підкреслює зміну статусу звичайних китайок, які з другої половини ХХ ст. починають займати велику частку в індустріалізації нашої країни. Цей повсякденний робочий одяг дівчат-сталеварок зображений в стриманій кольоровій палітрі. Важливим стає не колір картини, а її емоційний настрій. Знову ми зустрічаємось з гімном праці, таким характерним для станкових картин соціалістичного реалізму. Художник віддає перевагу стриманій палітрі, наголошуючи на відтінках сірого, олівкового та чорного, що нагадує традиційну китайську каліграфію та живопис тушшю. Однак він робить з яскраві кольорові акценти (в цій картині це блакитний колір беретів дівчат), які вже стали прикметами його авторського стилю. І хоч зазначена картина, створена художником ще в молодості, не є знаковою для його творчості, тим менш, вона ілюструє тему повсякденного робочого одягу в

станковому живописі Китаю другої половини ХХ ст. В стилі соціалістичного реалізму виконана і станкова картина Пана Цзяцзюня «Я «Хайян»», 1972 року, на якій майже повторюється зображення художником робочого костюму жінки-електромонтажниці (Іл. 3).

Станкова картина Ван Хунцзяня «Весна Тайханг», написана в 1999 р., змальовує жінок, одягнених в прості робочі халати, зимові робочі куртки, бо ці жінки працюють під відкритим небом, на вулиці – рання весна, ось чому цей повсякденний робочий одяг доцільний та виправданий (Іл. 4). Художник формує багатофігурну композицію в реалістичному стилі. Картина виконана олією і повністю відтворює робочу атмосферу, в якій перебувають персонажі. Рожевий робочий халат, накинутий на зимовий одяг центральної жіночої фігури стає активним кольоровим акцентом цієї багатофігурної композиції.



Іл. 4. «Весна Тайханг», Ван Хунцзянь, 1999 р.

Сяо Ман – сучасна китайська художниця, відома своєю цікавістю до репрезентації «жіночої теми» в станковому живописі. В картині «Сільська дівчина» Сяо Ман в реалістичному стилі змальовує пересічну китайку, яка займається оприскуванням сільського саду весною (Іл. 5). Дівчина одягнена в простий робочий одяг, біла сорочка, робоча легка куртка та напівкороткі штани, на голові в неї – широкий бриль від сонця, який майже прикриває обличчя молодої моделі. Сяо Ман не робить з картини гімну праці, як це робили китайські художники-станковівсти до реформ 1980-х рр. Це, скоріш, жіночий портрет з елементами жанрової картини, на перший погляд, невибагливий, доволі традиційний. Зелено-блакитне тло весняного саду перегукується з кольором робочої куртки дівчини. Її поза, вираз обличчя, свідчать про бадьорий настрій. Але це не призивні посмішки картин доби соціалістичного реалізму, а просто демонстрація юного запалу. Прості шльопанці, в які взута сільська дівчина, старе відро, яке вона тримає в руці, усі ці деталі моно фігурної

композиції підкреслюють повсякденність і робочу функціональність жіночого робочого костюму моделі на картині Сяо Ман.



Іл. 5. «Сільська дівчина», Сяо Ман, 2018 р.

На сьогодні художниця віддає перевагу змішаним технікам, включаючи акрилові фарби, туш і колаж, що дозволяє їй створювати багатошарові текстури і насичені колірні поля. У її творчості присутні цікаві каліграфії та олійний живопис. Природа, її плинність і мінливість, стає ключовим елементом у творах Сяо Ман: гори, річки, хмари та дерева символізують єдність та протистояння. У деяких її роботах також простежуються образи водоїм та бамбука – символи гнучкості, сили та постійного зростання. Навіть у такій картині, як «Сільська дівчина», художниця розміщує модель в густому старому саду, чий стан скоріш нагадує зарості, аніж власне сад.

В своєму станковому живописі інший сучасний художник Чжан Юй теж змальовує пересічних китайок, але тих, які проживають вже у місті. Про це свідчить жіночі костюми моделей цього митця. Чжан Юй – китайський художник, відомий своїми жіночими портретами, що досліджують теми краси, внутрішнього світу та культурної ідентичності.



Іл. 6. «Складене віяло», Чжан Юй, 1992–1993 рр.

В картині «Складене віяло» Чжан Юя молода жінка-модель зображена в повсякденному костюмі городянки: легких джинсах, чорному топі та в платті-сорочці світло-джинсового кольору (Іл. 6). Проста зачіска, скромна прикраса на шії вказують на західноорієнтований погляд на жіноче повсякденне вбрання сучасної китаянки. І лише доволі витончене чорно-біле віяло в руках нагадують нам про те, що ця жінка є азійкою. Олійний портрет незнайомки є фронтальним, позбавленим додаткових деталей (не враховуючи лише шкільної дошки на тлі картини). І ця аскетична картина сприймається як витончена презентація образу сучасної жінки в Китаю, освіченої, красивої, незалежної і тієї, що відчуває повагу до себе. Роботи Чжана Юя характеризуються точним промальовуванням рис обличчя, текстури шкіри, волосся та одягу. В його портретах особливо помітний акцент на очах, якими він передає емоційний внесок і внутрішній світ героїні. Художник використовує м'яку кольорову гаму, яка створює атмосферу спокою та інтимності.

Зручний і сучасний одяг китаянок-городянок (джинси, топи, футболки та светри, куртки та пальта для холодної пори року) стають повсякденним для глобалізованого Китаю сьогодні. Безумовно, що такий тип жіночого костюму репрезентується і станковим живописом китайських художників.



Іл. 7. «Галерея Брокер», Цзінь Шан'ї, 2016 рік

Станкова картина Цзіня Шан'ї «Галерея Брокер» 2016 року є яскравою ілюстрацією розповсюдження саме такого повсякденного жіночого костюму (Іл. 7). Цзінь Шан'ї – китайський художник, який експериментує з формами і матеріалами, що поєднують елементи традиційного китайського мистецтва і сучасного авангарду. Його твори охоплюють різні жанри і художні форми, включаючи

інсталяції та перформанси. Модель на картині «Галерея Брокер» виглядає як західна жінка, що цілком відповідає і стилю самої картини. Локальні, яскраво-контрастні кольори, «порцелянова» шкіра моделі та гірчично-жовте тло картини Цзінь Шан'ї практично повторюють західні авангардні стилі портретного зображення. Олія на полотні – техніка цього портрету, тим не менш, картина виглядає як графіка з повною відсутністю тіней. Простий чорний топ на моделі контрастує з яскраво червоною спідницею міського, універсального, типу. Прямою «реплікою» на відому західноєвропейську картину Леонардо Да Вінчі «Мона Ліза» стала «Мона Ліза – дизайн про посмішку» Лена Цзюня, в якій теж репрезентований такий універсальний жіночий одяг: вишитий светр з високим коміром (Іл. 8).



Іл. 8. «Мона Ліза – дизайн про посмішку», Лен Цзюнь, дата невідома

Для роботи у місті китаянки часто обирають офіційний одяг, особливо в ділових та офісних класах: брючні костюми або блейзери, офіційні спідниці-«олівці». Мінімалізм, який притаманний такому офіційному жіночому костюму для такої роботи репрезентований на полотнах таких сучасних китайських станковистів як Хін-Яо Цен, Лен Цзюнь та інші.

Ципао (або чон) – традиційний одяг китаянок, який теж досі є частиною китайської повсякденної культури. Гуань Зілан в картині «Портрет дівчини Гуань Зілан» 1919 року демонструє ципао (яке можна визначити за формою коміру плаття), але не кольорове, а мінімалістичне чорне (Іл. 9). Єдиним аксесуаром, який підкреслює витонченість ципао художниці є знову віяло – біле по контрасту з кольором плаття. Червона помада на

губах моделі є теж яскравим кольоровим акцентом на стриманому автопортреті. Не можна не погодитись з думкою Ген Чжижун, що «творчість сучасних китайських митців (Сю Маньяо, Лен Цзюнь, Лі Гуйжун) демонструє різні художні стратегії та образну мову, за допомогою якої вони відображають реальність могутніше, ніж вона є насправді» (Чжижун, 2019: 187).



Іл. 9. «Портрет дівчини Гуань Зілан», Гуань Зілан, 1919 рік

Висновки. Отже, аналіз невеликою кількості картин сучасних китайських художників станковистів, на яких репрезентований повсякденний жіночий костюм китаянок доводить, що такий костюм відображає зміну статусу жінки в китайському суспільстві, включення її в процес глобалі-

зації культури повсякденності. Сучасний станковий живопис в Китаї фіксує, що жінки нашої країни цінують зручність, функціональність та естетику, адаптуючи стиль повсякденного костюму до різних життєвих контекстів. Композиційні рішення репрезентації повсякденного жіночого костюму на картинах Вана Хунцзяня, Пана Цзяцзюня, Сяо Мана та інших сучасних художників-станковистів не повторюють композиційні схеми соціалістичного реалізму, адже важливою стає не ідеологічна складова картини, а внутрішній світ жінок-моделей. Отже і жіночий одяг не стільки підкреслює функціональність статус сучасної китаянки, скільки є обрамленням її індивідуальності. Колористичні рішення в розглянутих станкових картинах «перегукуються» з кольором жіночого одягу, формуючи цілісне враження про жінку як особистість. Аналіз сучасного станкового живопису Китаю доводить, що повсякденний жіночий костюм в сучасному китайському живописі став певним соціокультурним маркером зростаючого місця жінки в реформуванні Китаю. Полістилізм та певні запозичені з західних зображальних практик прийоми збагатили палітру образотворчих репрезентацій повсякденного жіночого костюму.

Перспективи подальших розвідок. Результати, отримані в дослідженні, можуть бути використані у якості джерела для підготовки навчальних матеріалів в мистецькій фаховій освіті. Стаття адресована фахівцям з китайської культури та образотворчого мистецтва, студентам та аспірантам.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. 刘欣. 女性主义与中国社会. 复旦大学出版社, 2016.- 280页
2. 王琳. 她们的故事：当代中国女性的生活与奋斗. 北京联合出版公司, 2019. - 320页
3. 周骏. 性别与权力：当代中国女性研究. 上海人民出版社, 2021. - 360页
4. 张梅. 中国女性：历史与现状. 生活·读书·新知三联书店, 2018. - 320页
5. 胡瑾. 女性艺术家与中国当代艺术. 江苏美术出版社, 2014. - 206页
6. 李真. 女性身体与艺术表现. 上海书画出版社, 2018. - 284页
7. 孙辉. 女性视角下的中国当代艺术. 北京大学出版社, 2020. - 298页
8. 杨梅. 艺术与性别：当代中国的女性艺术. 上海人民美术出版社, 2021. - 312页
9. 姜琳. 中国古代女性服饰研究. 商务印书馆, 2015. - 320页
10. 王雪. 中国传统服饰文化. 生活·读书·新知三联书店, 2020. - 350页
11. 陈伟. 美人如画：古代中国女性服饰与绘画. 中国纺织出版社, 2020.
12. 张琳. 日常生活中的女性服饰. 江苏人民出版社, 2021. - 280页
13. 于梅. 画中的女性形象与服饰研究. 上海书店出版社, 2022. - 280页
14. 李虹. 从画中看女性日常服饰. 中国人民大学出版社, 2020. - 300页
15. Чжижун Ген. Жіночий портрет у китайському живописі ХХ – початку ХХІ ст.: образно-стильова еволюція. Дис. на здобуття наук. ступеня канд. мис-ва за спеціальністю 17.00.05 – образотворче мистецтво. Харківська державна академія дизайну і мистецтв. Харків, 2019. – 452 с.
16. Чонг, В.Алфьорова,З. Жіночий костюм Внутрішньої Монголії в сучасному станковому живописі Китаю. HUDPROM 2023, 25 (1). THE UKRAINIAN ART AND DESIGN JOURNAL, С. 78–86.
17. Чонг В. Костюми жінок Сінцзяня, Гуансі та Нінся в сучасному станковому живописі Китаю. *Art and Design*. 2023. №4 (24). С. 194–204. (<https://doi.org/10.30857/2617-0272.2023.4.17>).
18. Alforova Z, Wang Chong. Non-canonical strategies of representation of female costume in contemporary Chinese easel painting. *Oriental studies in art: problems, trends, perspectives: колективна монографія* [наук. ред.: В.В. Кутателадзе, З. І. Алфьорова]. Харків : Видав. центр ХДАДМ, 2022. 205 с., С. 17–28.

19. Ван Чонг. Методологічні підходи до осмислення репрезентативних стратегій в станковому живописі Китаю. *Методологія крос-культурних досліджень аудіовізуальних та візуальних практик: колективна монографія* / за ред. В. Кутателадзе, З. Алфьорової. Харків : Видав. центр ХДАДМ, 2024. 175 с., С. 102–125. (Наукова серія кафедри МККП ХДАДМ). ISBN 978-966-8106-95-8

REFERENCES

1. 刘欣 (2016). 女性主义与中国社会 [Feminism and Chinese Society] 复旦大学出版社.-280页[in Chinese]
2. 王琳 (2019). 她们的故事：当代中国女性的生活与奋斗[Their stories: the lives and struggles of contemporary Chinese women]. 北京联合出版公司.- 320页[in Chinese]
3. 周骏 (2016). 性别与权力：当代中国女性研究 [Gender and Power: Studies on Women in Contemporary China] 上海人民出版社.- 360页[in Chinese].
4. 张梅(2018). 中国女性：历史与现状[Chinese Women: History and Current Situation]. 生活·读书·新知三联书店.- 320页 [in Chinese].
5. 胡瑾 (2014). 女性艺术家与中国当代艺术 [Female Artists and Chinese Contemporary Art.] 江苏美术出版社.-206页 [in Chinese].
6. 李真 (2018). 女性身体与艺术表现 [Female body and artistic expression]. 上海书画出版社.-284页. [in Chinese].
7. 孙辉 (2020). 女性视角下的中国当代艺术[Chinese Contemporary Art from a Female Perspective]北京大学出版社.-298页. [in Chinese].
8. 杨梅 (2021). 艺术与性别：当代中国的女性艺术[Art and Gender: Women's Art in Contemporary China.] 上海人民美术出版社.- 312页 [in Chinese].
9. 姜琳 (2015). 中国古代女性服饰研究[Research on Ancient Chinese Women's Clothing] 商务印书馆-320页. [in Chinese].
10. 王雪 (2020). 中国传统服饰文化 [Chinese traditional clothing culture]. 生活·读书·新知三联书店, 2020.- 350页 [in Chinese].
11. 陈伟(2020). 美人如画：古代中国女性服饰与绘画[Beauty is like a painting: Women's clothing and painting in ancient China.] 中国纺织出版社. [in Chinese].
12. 张琳(2021). 日常生活中的女性服饰 [Women's clothing in daily life.]. 江苏人民出版社.- 280页. [in Chinese].
13. 于梅. (2022). 画中的女性形象与服饰研究 [A study of female images and clothing in paintings]. 上海书店出版社.-280页. [in Chinese].
14. 李虹(2020). 从画中看女性日常服饰 [Women's daily clothing from paintings.] 中国人民大学出版社.- 300页 [in Chinese].
15. Chzhyzhun Hen (2019). Zhinochyi portret u kytaisкому zhyvopysi XX – pochatku XXI st.: obrazno-stylova evoliutsiia [Female portrait in Chinese painting of the 20th - early 21st centuries: figurative and stylistic evolution.]. Dys. na zdobuttia nauk. stupenia kand.. mys-va za spetsialnistiu 17.00.05 – obrazotvorche mystetstvo. Kharkivska derzhavna akademiia dyzainu i mystetstv. Kharkiv,- Diss. for obtaining sciences. bachelor's degree. Kharkiv State Academy of Design and Arts. Kharkiv. 452 p. [in Ukrainian].
16. Chong, V. Alfyorova, Z. (2023). Zhinochyi kostium Vnutrishnoi Monholii v suchasnomu stankovomu zhyvopysi Kytaiu [Women's costume of Inner Mongolia in modern Chinese easel painting]. KhUDPROM. 25 (1).UKRAINSKYI ZhURNAL Z MYSTETsTVU TA DYZAINU 78-86. [in Ukrainian].
17. Chong W. (2023). Kostiumy zhinok Sintsziana, Huansi ta Ninsia v suchasnomu stankovomu zhyvopysi Kytaiu [Costumes of Xinjiang, Guangxi, and Ningxia Women in Contemporary Chinese Easel Painting]. Mystetstvo ta dyzain. Art and Design. 4 (24). 194–204. (<https://doi.org/10.30857/2617-0272.2023.4.17>). [in Ukrainian].
18. Alforova Z, Wang Chong (2022). Non-canonical strategies of representation of female costume in contemporary Chinese easel painting. Oriental studies in art: problems, trends, perspectives: collective monograph [science. ed.: V.V. Kutateladze, Z. I. Alfyorova]. Kharkiv: Publisher. KhDADM center, 205 p., 17-28.
19. Van Chonh (2024). Metodolohichni pidkhody do osmyslennia reprezentatyvnykh stratehii v stankovomu zhyvopysi Kytaiu [Methodological approaches to understanding representational strategies in Chinese easel painting]. Metodolohiia kros-kulturnykh doslidzhen audiovizualnykh ta vizualnykh praktyk: kolektyvna monohrafiia / za red. V. Kutateladze, Z. Alforovoi. Kharkiv : Vydav. tsentr KhDADM.- Methodology of cross-cultural studies of audiovisual and visual practices: a collective monograph / edited by V. Kutateladze, Z. Alfyorova. Kharkiv: Publisher. KhDADM center, 175 p., 102-125. (Scientific series of the department of the ICCP of the KhDADM). 175 s., 102-125. (Naukova seriia kafedry MKKP KhDADM). ISBN 978-966-8106-95-8 [in Ukrainian].